

**Szám:** 02/75-30/2023.

## MEGHÍVÓ

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése  
**Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága**  
**2023. november 13-án (hétfőn) 10<sup>00</sup> órai kezdettel**  
tartja nyilvános ülését a **Megyeháza Egry József termében.**  
(8200 Veszprém, Megyeház tér 1. I. em.)

### **Javasolt napirend:**

1. A Veszprém Vármegyei Értéktárba történő felvételre 2023. október 31-ig beérkezett javaslatok tárgyalása

Az ülésre tisztelettel meghívom, megjelenésére számítok.

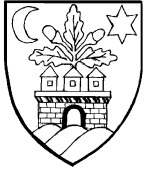
Akadályoztatása esetén kérem, szíveskedjen távolmaradását és annak indokát legkésőbb az ülés előtti napon Dr. Imre László vármegyei jegyzőnek írásban a [jegyzo@vpmegye.hu](mailto:jegyzo@vpmegye.hu) e-mail címen bejelenteni.

Tájékoztatom, hogy a bizottsági előterjesztés anyaga a Veszprém Vármegyei Önkormányzat honlapján ([www.vpvarmegye.hu](http://www.vpvarmegye.hu)) megtekinthető.

Veszprém, 2023. november 8.

**Nagyné Bátor Alexandra s.k.**  
**a bizottság elnöke**

**A kiadmány hitelül:**



VESZPRÉM VÁRMEGYEI ÖNKORMÁNYZAT KÖZGYŰLÉSE  
VESZPRÉM VÁRMEGYEI ÉRTÉKTÁR BIZOTTSÁGA

8200 Veszprém, Megyeház tér 1.  
Telefon: 06 (88) 545-044  
E-mail: [ertektar@vpmegye.hu](mailto:ertektar@vpmegye.hu)

MSZ EN ISO 9001



Szám: 02/75-31/2023.

**ELŐTERJESZTÉS**  
a Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottság  
2023. november 13-ai ülésére

**Tárgy:** A Veszprém Vármegyei Értéktárba történő felvételre 2023. október 31-ig beérkezett javaslatok tárgyalása

**Előterjesztő:** Nagyné Bátor Alexandra, a bizottság elnöke

**Az előterjesztés összeállítását koordinálta:**  
Dr. Imre László vármegyei jegyző

**Az előterjesztés készítésében részt vett:**  
Veszprém Vármegyei Önkormányzati Hivatal  
Önkormányzati Iroda  
Halmi-Tóth Mónika önkormányzati referens

## Tisztelt Bizottság!

A Veszprém Vármegyei Értéktárba történő felvételre öt javaslat érkezett be 2023. október 31-ig. Az adatlapok alaki és formai megfelelőségét a bizottsági titkár elvégezte, három javaslat tekintetében hiánypótlás volt szükséges, a hiánypótlásra való felhívásnak egy javaslattevő tett eleget.

A véleményezői kör tagjainak véleményét az összes javaslat tekintetében kikértük, a beérkezett szakmai állásfoglalások a bizottsági ülésen kerülnek ismertetésre.

A 2023. október 31-ig beérkezett felterjesztések közül tárgyalásra alkalmas javaslatok:

1)

<b>Nemzeti érték megnevezése</b>	<b>Magyarország első Erzsébet királyné szobra és helyi kultusza</b>
<b>Javaslatot benyújtó neve</b>	Németh Andrásné Farkas Gabriella
<b>Szakterületi kategória</b>	kulturális örökség

2)

<b>Nemzeti érték megnevezése</b>	<b>Fláre Beás együttes tradicionális roma hagyományokat ápoló kulturális tevékenysége</b>
<b>Javaslatot benyújtó neve</b>	Települési Értéktár Bizottság, Devecser
<b>Szakterületi kategória</b>	kulturális örökség – roma nemzetiséghez kapcsolódó érték

3)

<b>Nemzeti érték megnevezése</b>	<b>Gárdonyi Géza (kántor)tanítósága Devecserben, különös figyelemmel a „Fel, nagy öröme...” karácsonyi ének megszületésére</b>
<b>Javaslatot benyújtó neve</b>	Települési Értéktár Bizottság, Devecser
<b>Szakterületi kategória</b>	kulturális örökség

A 2023. október 31-ig beérkezett felterjesztések közül hiánypótlásra váró javaslatok:

4)

<b>Nemzeti érték megnevezése</b>	<b>Porvai Turistaszalámi</b>
<b>Javaslatot benyújtó neve</b>	Porva Község Önkormányzat Értéktár Bizottság
<b>Szakterületi kategória</b>	agrár- és élelmiszergazdaság

5)

<b>Nemzeti érték megnevezése</b>	<b>Porvai Hódító Páros Kolbász</b>
<b>Javaslatot benyújtó neve</b>	Porva Község Önkormányzat Értéktár Bizottság
<b>Szakterületi kategória</b>	agrár- és élelmiszergazdaság

*A tárgyalandó javaslatok a Veszprém Vármegyei Értéktár honlapján a **Javaslatok** menüpontban (<https://ertektar.vpvarmegye.hu/javaslatok>) megtekinthetők.*

**Tisztelt Bizottság!**

Tájékoztatom a Tisztelt Bizottságot, hogy az adott értékekkel kapcsolatos döntés tekintetében három határozati javaslat került megfogalmazásra, tekintettel arra, hogy a tárgyalás során a Bizottság határozhat úgy, hogy az értéket felveszi a vármegyei értéktárba, az érték felvételét visszautasítja, illetve az érték felvételére vonatkozó javaslatot átdolgozás céljából visszaküldi a felterjesztőnek.

Kérem a Tisztelt Bizottságot, hogy a Veszprém Vármegyei Értéktárba felterjesztett alábbi három nemzeti érték felvételéről dönten szíveskedjen:

**1) Magyarország első Erzsébet királyné szobra és helyi kultusza**

Az 1899. május 22-én Nyirádon felállított Erzsébet királyné szobor egyediségét az adja, hogy a királyné tragikus halála után elsőként emelték Erzsébet emlékének. A királyné személye a település jelképévé vált, szerepel zászlaján és címerében. A róla elnevezett iskola hagyományrendszerével, kiállításával és megemlékezéseivel ápolja és teszi élővé Erzsébet királyné kultuszát. A történetiségen túl Erzsébet királyné, mint a korát meghaladó modern nő ma is hat személyiséggel, a szobornak otthont adó Erzsébet liget közösségformáló, kötődéserősítő szerepe jelentős, és kedvelt emlékhelye a településen áthaladóknak is.

**A)**

**A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése  
Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága  
.../2023. (XI. 13.) határozata**

*Döntés „Magyarország első Erzsébet királyné szobra és helyi kultusza” vármegyei értéké nyilvánításáról*

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága megtárgyalta „A Veszprém Vármegyei Értéktárba történő felvételre 2023. október 31-ig beérkezett javaslatok tárgyalása” című előterjesztést és az előterjesztésben szereplő **Magyarország első Erzsébet királyné szobra és helyi kultusza** vármegyei értéké nyilvánításáról az alábbi döntést hozta:

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága a **Magyarország első Erzsébet királyné szobra és helyi kultusza** nemzeti értéket **felveszi** a Veszprém Vármegyei Értéktár **kulturális örökség** szakterületi kategóriájába.

Határidő: azonnal

Felelős: Nagyné Bátor Alexandra, a bizottság elnöke

**B)**

**A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése  
Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága  
.../2023. (XI. 13.) határozata**

*Döntés „Magyarország első Erzsébet királyné szobra és helyi kultusza” vármegyei értéké nyilvánításáról*

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága megtárgyalta „A Veszprém Vármegyei Értéktárba történő felvételre 2023. október 31-ig beérkezett javaslatok tárgyalása” című előterjesztést és az előterjesztésben szereplő **Magyarország első Erzsébet királyné szobra és helyi kultusza** vármegyei értéké

nyilvánításáról az alábbi döntést hozta:

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága a **Magyarország első Erzsébet királyné szobra és helyi kultusza** nemzeti érték Veszprém Vármegyei Értéktárba történő felvételét **elutasítja**.

Határidő: azonnal  
Felelős: Nagyné Bátor Alexandra, a bizottság elnöke

C)  
**A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése  
Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága  
.../2023. (XI. 13.) határozata**

*Döntés „Magyarország első Erzsébet királyné szobra és helyi kultusza” vármegyei értéké  
nyilvánításáról*

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága megtárgyalta „A Veszprém Vármegyei Értéktárba történő felvételre 2023. október 31-ig beérkezett javaslatok tárgyalása” című előterjesztést és az előterjesztésben szereplő **Magyarország első Erzsébet királyné szobra és helyi kultusza** vármegyei értéké nyilvánításáról az alábbi döntést hozta:

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága a **Magyarország első Erzsébet királyné szobra és helyi kultusza** nemzeti érték felvételére vonatkozó javaslatot **átdolgozás céljából visszaküldi** a felterjesztő számára, az alábbi indokok alapján: .....

Határidő: azonnal  
Felelős: Nagyné Bátor Alexandra, a bizottság elnöke

**2) Fláre Beás együttes tradicionális roma hagyományokat ápoló kulturális tevékenysége**

Az 1991-ben alakult Fláre Beás Együttes Veszprém vármegye cigány folklórájának legkiemelkedőbb képviselője, amely autentikus, elsősorban beás cigány zenét játszik. Tagjai Devecserben és környékén lakó beás cigány férfiak, akik öröklött tehetségüket kitartó gyakorlással érlelték magas színvonalú zenei produkcióvá. A vármegyén túl országsszerte és külföldön is rendszeresen fellépnek művészeti rendezvényeken. A magyar cigányság kultúráját, tradícióját a zenélésen kívül cigány-tánc oktatásával, autentikus roma gasztronómiai finomságok (pl.: cigány-lecsó) megismertetésével ápolják. A Nemzeti Művelődési Intézet Veszprém Vármegyei Igazgatóságával közös projekt részeként ismeretterjesztő-érzékenyítő foglalkozásokkal szólították meg a diákokat. A hagyományok megőrzésében és átörökítésében végzett kimagasló tevékenységükkel példát mutatnak mindenkinek.

A)  
**A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése  
Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága  
.../2023. (XI. 13.) határozata**

*Döntés a „Fláre Beás együttes tradicionális roma hagyományokat ápoló kulturális  
tevékenysége” vármegyei értéké nyilvánításáról*

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága

megtárgyalta „A Veszprém Vármegyei Értéktárba történő felvételre 2023. október 31-ig beérkezett javaslatok tárgyalása” című előterjesztést és az előterjesztésben szereplő **Fláre Beás együttes tradicionális roma hagyományokat ápoló kulturális tevékenysége** vármegyei értéké nyilvánításáról az alábbi döntést hozta:

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága a **Fláre Beás együttes tradicionális roma hagyományokat ápoló kulturális tevékenysége** nemzeti értéket **felveszi** a Veszprém Vármegyei Értéktár **kulturális örökség – roma nemzetiséghez kapcsolódó érték** szakterületi kategóriájába.

Határidő: azonnal  
Felelős: Nagyné Bátor Alexandra, a bizottság elnöke

**B)**  
**A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése**  
**Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága**  
**.../2023. (XI. 13.) határozata**

*Döntés a „Fláre Beás együttes tradicionális roma hagyományokat ápoló kulturális tevékenysége” vármegyei értéké nyilvánításáról*

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága megtárgyalta „A Veszprém Vármegyei Értéktárba történő felvételre 2023. október 31-ig beérkezett javaslatok tárgyalása” című előterjesztést és az előterjesztésben szereplő **Fláre Beás együttes tradicionális roma hagyományokat ápoló kulturális tevékenysége** vármegyei értéké nyilvánításáról az alábbi döntést hozta:

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága a **Fláre Beás együttes tradicionális roma hagyományokat ápoló kulturális tevékenysége** nemzeti érték Veszprém Vármegyei Értéktárba történő felvételét **elutasítja**.

Határidő: azonnal  
Felelős: Nagyné Bátor Alexandra, a bizottság elnöke

**C)**  
**A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése**  
**Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága**  
**.../2023. (XI. 13.) határozata**

*Döntés a „Fláre Beás együttes tradicionális roma hagyományokat ápoló kulturális tevékenysége” vármegyei értéké nyilvánításáról*

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága megtárgyalta „A Veszprém Vármegyei Értéktárba történő felvételre 2023. október 31-ig beérkezett javaslatok tárgyalása” című előterjesztést és az előterjesztésben szereplő **Fláre Beás együttes tradicionális roma hagyományokat ápoló kulturális tevékenysége** vármegyei értéké nyilvánításáról az alábbi döntést hozta:

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága a **Fláre Beás együttes tradicionális roma hagyományokat ápoló kulturális tevékenysége** nemzeti érték felvételére vonatkozó javaslatot **átdolgozás céljából visszaküldi** a felterjesztő számára, az alábbi indokok alapján: .....

Határidő: azonnal  
Felelős: Nagyné Bátor Alexandra, a bizottság elnöke

3) **Gárdonyi Géza (kántor)tanítósága Devecserben, különös figyelemmel a „Fel, nagy öröme...” karácsonyi ének megszületésére**

Gárdonyi Géza írói nagysága közismert, az azonban kevésbé, hogy igen jól képzett zenész is volt, sokat gyakorolt és kitűnően játszott orgonán és hegedűn. Összhangzattanban is járatos volt tanulmányai okán, így nem jelentett számára nehézséget az egyházi jellegű zeneszerzés. Tima Lajos főtanító, kiváló orgonista, hegedűtanár, ének és orgona prelúdium szerző biztatja zenélésre és zeneszerzésre Devecserben. A római katolikus iskola segédtanítójaként komponálta meg 1882-ben a „Fel, nagy öröme...” szöveggel ismertté vált karácsonyi éneket, amely fülbemászó dallama, pergő ritmusa miatt szájhagyomány útján hamar elterjedt és szeretett egyházi népéneké vált a katolikus közösségben. Jelentőségét mutatja, hogy több ma használatos ének-zene könyvben is szerepel, szívesen éneklük a kórusok és híres magyar zenészek is karácsonykor.

**A)**

**A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése  
Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága  
.../2023. (XI. 13.) határozata**

*Döntés a „Gárdonyi Géza (kántor)tanítósága Devecserben, különös figyelemmel a „Fel, nagy öröme...” karácsonyi ének megszületésére” vármegyei értéké nyilvánításáról*

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága megtárgyalta „A Veszprém Vármegyei Értéktárba történő felvételre 2023. október 31-ig beérkezett javaslatok tárgyalása” című előterjesztést és az előterjesztésben szereplő **Gárdonyi Géza (kántor)tanítósága Devecserben, különös figyelemmel a „Fel, nagy öröme...” karácsonyi ének megszületésére** vármegyei értéké nyilvánításáról az alábbi döntést hozta:

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága az **Gárdonyi Géza (kántor)tanítósága Devecserben, különös figyelemmel a „Fel, nagy öröme...” karácsonyi ének megszületésére** nemzeti értéket **felveszi** a Veszprém Vármegyei Értéktár **kulturális örökség** szakterületi kategóriájába.

Határidő: azonnal

Felelős: Nagyné Bátor Alexandra, a bizottság elnöke

**B)**

**A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése  
Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága  
.../2023. (XI. 13.) határozata**

*Döntés a „Gárdonyi Géza (kántor)tanítósága Devecserben, különös figyelemmel a „Fel, nagy öröme...” karácsonyi ének megszületésére” vármegyei értéké nyilvánításáról*

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága megtárgyalta „A Veszprém Vármegyei Értéktárba történő felvételre 2023. október 31-ig beérkezett javaslatok tárgyalása” című előterjesztést és az előterjesztésben szereplő **Gárdonyi Géza (kántor)tanítósága Devecserben, különös figyelemmel a „Fel, nagy öröme...” karácsonyi ének megszületésére** vármegyei értéké nyilvánításáról az alábbi döntést hozta:

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága a **Gárdonyi Géza (kántor)tanítósága Devecserben, különös figyelemmel a „Fel, nagy öröme...” karácsonyi ének megszületésére** nemzeti érték Veszprém Vármegyei Értéktárba történő felvételét **elutasítja**.

Határidő: azonnal  
Felelős: Nagyné Bátor Alexandra, a bizottság elnöke

C)  
**A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése  
Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága  
.../2023. (XI. 13.) határozata**

*Döntés a „Gárdonyi Géza (kántor)tanítósága Devecserben, különös figyelemmel a „Fel, nagy öröme...” karácsonyi ének megszületésére” vármegyei értéké nyilvánításáról*

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága megtárgyalta „A Veszprém Vármegyei Értéktárba történő felvételre 2023. október 31-ig beérkezett javaslatok tárgyalása” című előterjesztést és az előterjesztésben szereplő **Gárdonyi Géza (kántor)tanítósága Devecserben, különös figyelemmel a „Fel, nagy öröme...” karácsonyi ének megszületésére** vármegyei értéké nyilvánításáról az alábbi döntést hozta:

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága a **Gárdonyi Géza (kántor)tanítósága Devecserben, különös figyelemmel a „Fel, nagy öröme...” karácsonyi ének megszületésére** nemzeti érték felvételére vonatkozó javaslatot átdolgozás céljából visszaküldi a felterjesztő számára, az alábbi indokok alapján:

.....

Határidő: azonnal  
Felelős: Nagyné Bátor Alexandra, a bizottság elnöke

Veszprém, 2023. november 8.

**Nagyné Bátor Alexandra s.k.  
a bizottság elnöke**